

Черевата А. О., канд. екон. наук Кучеренко С. К.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ
СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ В ШВЕЙЦАРІЇ**

У сучасному світі цифрові технології стали одним із ключових факторів розвитку підприємств. Особливо це помітно у таких економічно розвинених країнах, як Швейцарія, де інновації активно впроваджуються у всі сфери бізнесу. Цифровізація змінює не тільки технічні процеси, а й саму логіку управління підприємствами, роблячи її більш гнучкою, швидкою та орієнтованою на дані.

Швейцарська економіка значною мірою базується на малих і середніх підприємствах, які складають близько 95% усіх компаній країни. Саме тому рівень їх цифровізації безпосередньо впливає на конкурентоспроможність держави на міжнародному ринку. Як зазначається в дослідженнях, підприємства змушені адаптувати свої бізнес-моделі до розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, що дозволяє підвищити ефективність як виробництва, так і управління [1].

Одним із ключових напрямів цифровізації є впровадження ERP-систем. Такі системи дозволяють об'єднати різні бізнес-процеси (фінанси, логістику, виробництво) в єдину інформаційну систему. Завдяки цьому керівництво отримує доступ до актуальних даних у режимі реального часу, що значно покращує якість управлінських рішень. Дослідники підкреслюють, що ERP-системи допомагають оптимізувати процеси та підвищити гнучкість підприємства в умовах швидких змін ринку [2].

Крім того, цифрові технології активно використовуються для автоматизації рутинних операцій. Наприклад, у швейцарських компаніях широко застосовуються системи електронного обліку, CRM-платформи та інструменти для автоматичного виставлення рахунків. За оцінками експертів, цифровізація дозволяє скоротити адміністративні витрати часу приблизно на 70% і підвищити продуктивність праці [3]. Це особливо важливо для малого бізнесу, де ресурси обмежені.

Ще одним важливим аспектом є використання хмарних технологій. Вони забезпечують можливість працювати з даними з будь-якого місця, що стало

особливо актуальним після переходу багатьох компаній на дистанційний або гібридний формат роботи. У Швейцарії підприємства активно використовують цифрові платформи для спільної роботи з документами, комунікації та управління проектами. Це дозволяє підвищити швидкість обміну інформацією та зменшити кількість помилок у роботі [4].

Цікавим прикладом цифровізації є використання інтернету речей (IoT) у виробництві. Наприклад, деякі швейцарські компанії впроваджують сенсори у продукцію для відстеження її використання клієнтами. Це дозволяє не тільки контролювати якість продукції, а й змінювати бізнес-модель, переходячи від продажу товару до надання послуг [1].

Разом з тим, процес цифровізації має і певні труднощі.

По-перше, це високі витрати на впровадження нових технологій. Не всі підприємства, особливо малі, можуть дозволити собі значні інвестиції в IT-інфраструктуру.

По-друге, важливою проблемою є нестача кваліфікованих кадрів. Працівники повинні постійно навчатися, щоб працювати з новими цифровими інструментами. Дослідження показують, що з розвитком цифровізації змінюється і характер праці: завдання стають більш складними, а роль самостійного прийняття рішень зростає [6].

Також варто відзначити проблему кібербезпеки. З переходом до цифрових систем зростає ризик кібератак, що може призвести до втрати даних або фінансових збитків. Тому компанії змушені інвестувати не тільки в цифровізацію, але й у захист інформації [5].

Цікавим є і практичний досвід підприємців. У відкритих обговореннях можна побачити, що багато компаній стикаються з труднощами впровадження ERP-систем: вони можуть бути складними, дорогими та вимагати адаптації бізнес-процесів. Деякі підприємці зазначають, що цифровізація на практиці часто проходить складніше, ніж це виглядає в теорії, і супроводжується значними організаційними труднощами [7].

Важливим напрямом цифровізації у Швейцарії є також розвиток електронної комерції. Багато підприємств, навіть традиційних, поступово переходять до онлайн-продажів або комбінують офлайн і онлайн-канали. Це дозволяє значно

розширити ринок збуту та залучити нових клієнтів. Крім того, цифрові платформи дають можливість аналізувати поведінку споживачів і краще підлаштовувати пропозицію під їхні потреби. Наприклад, підприємства можуть відстежувати, які товари користуються найбільшим попитом, і відповідно коригувати асортимент [3].

Ще одним важливим аспектом є цифровізація фінансових процесів. У Швейцарії активно використовуються електронні платежі, онлайн-банкінг та автоматизовані системи бухгалтерського обліку. Це значно спрощує фінансовий контроль і підвищує прозорість діяльності підприємства. Також цифрові інструменти дозволяють швидше формувати звітність та взаємодіяти з податковими органами [4].

Окрему увагу варто приділити цифровізації логістики. Сучасні підприємства використовують спеціальні програми для управління постачанням, контролю запасів та оптимізації маршрутів доставки. У Швейцарії, де велике значення має точність і якість сервісу, це особливо важливо. Використання таких технологій дозволяє зменшити витрати на транспортування та підвищити рівень обслуговування клієнтів [5].

Також цифрові технології активно впливають на управління персоналом. Наприклад, використовуються HRM-системи для підбору кадрів, оцінки ефективності працівників та організації навчання. У багатьох компаніях впроваджуються онлайн-платформи для внутрішнього навчання, що дозволяє працівникам підвищувати кваліфікацію без відриву від роботи. Це особливо актуально в умовах швидкого розвитку технологій, коли знання швидко застарівають [6].

Не менш важливим є питання зміни корпоративної культури. Цифровізація вимагає від підприємств більш відкритого підходу до змін, готовності до експериментів та впровадження нових рішень. У швейцарських компаніях часто наголошується на важливості інноваційного мислення та командної роботи. Крім того, варто зазначити, що держава також підтримує процес цифровізації бізнесу. У Швейцарії реалізуються різні програми підтримки малих і середніх підприємств, спрямовані на впровадження нових технологій. Це можуть бути консультації, навчальні програми або фінансова підтримка. Такий підхід сприяє загальному розвитку економіки та підвищенню її конкурентоспроможності [1].

Ще одним цікавим моментом є впровадження принципів сталого розвитку через цифрові технології. Наприклад, підприємства використовують цифрові рішення для зменшення споживання ресурсів, контролю енергоспоживання та оптимізації виробничих процесів. Це дозволяє не тільки знизити витрати, але й відповідати сучасним екологічним стандартам [5].

Таким чином, цифровізація у Швейцарії охоплює практично всі сфери діяльності підприємств – від виробництва і логістики до управління персоналом і взаємодії з клієнтами. Це свідчить про комплексний характер цього процесу та його важливість для розвитку сучасного бізнесу. Отже, цифрові технології відіграють ключову роль в управлінні сучасними підприємствами у Швейцарії. Вони дозволяють підвищити ефективність, покращити якість управлінських рішень та забезпечити конкурентні переваги. Водночас процес цифровізації супроводжується певними викликами, які потребують комплексного підходу та стратегічного планування. У майбутньому значення цифрових технологій лише зростатиме, тому підприємствам важливо адаптуватися до нових умов і активно впроваджувати інновації.

Список використаних джерел:

1. Digitalization of SMEs in Switzerland. KMU Portal. URL: <https://www.kmu.admin.ch/kmu/en/home/fakten-und-trends/digitalisierung.html>.
2. ERP in Digitalization of Swiss Companies: Driving Innovation and Growth. The Swiss Quality. URL: <https://theswissquality.ch/erp-in-digitalization-of-swiss-companies-driving-innovation-and-growth/>.
3. SME Digitalization: Essential Tools in Switzerland. ToBill. URL: <https://tobill.ch/en/blog/schweizer-kmu-digitalisierung-wesentliche-tools>.
4. Digitalisation for SMEs. URL: <https://www.swisscom.ch/en/business/sme/digitisation.html>.
5. Digital Transformation for SMEs in Switzerland. PwC Switzerland. URL: <https://www.pwc.ch/en/services/sme-family-businesses/digital.html>.
6. Lehmann J., Beckmann M. Digital Transformation and the Future of Work in Switzerland. arXiv. URL: <https://arxiv.org/abs/2412.12784>.
7. Small Business Owners Discussion: ERP Systems in Switzerland. Reddit. URL: https://www.reddit.com/r/Switzerland/comments/1rk27n5/small_business_owners_odoo_vs_bexio_for_swiss/.